

Departament Ochrony Ludności
i Zarządzania Kryzysowego

DOLiZK-NRGW-5503-54-6/2017

Warszawa, dnia 8 stycznia 2018 r.

Egz. Nr2.....

PROTOKÓŁ KONTROLI

Kontrola została przeprowadzona w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych¹, zgodnie z planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2017.²

I. PODMIOT I OKRES OBJĘTY KONTROLĄ

Celem kontroli była ocena prawidłowości wykonywania przez podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego - Wodne Pogotowie Ratunkowe³ zadań z zakresu ratownictwa wodnego, określonych w art. 13 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, z uwzględnieniem sił, środków warunków niezbędnych do zapewnienia prawidłowego poziomu wykonywania ratownictwa wodnego.

Kontrolą został objęty okres od 1 lipca 2016 r. do dnia zakończenia kontroli.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone przez zespół kontrolerów w składzie:

członek zespołu – Joanna Daugielewicz, starszy specjalista w Departamencie Ochrony Ludności kontrolnego i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 6/DOLiZK/2017 z dnia 18 lipca 2017 r.,

członek zespołu – Anna Lis, główny specjalista w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania kontrolnego Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 5/DOLiZK/2017 z dnia 18 lipca 2017 r.

w dniach 19 – 20 lipca 2017 r. w siedzibie podmiotu kontrolowanego oraz w dniach 21 lipca – 15 września 2017 r. w siedzibie podmiotu kontrolującego.

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 656.

² Patrz *Plan kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2017*, zatwierdzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Pana Mariusza Błaszczaka, wraz z *aneksem z dnia 23.03.2017 r. pt. „Wpisanie do planu kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w 2017 roku kontroli w części dotyczącej realizacji zadań kontrolnych wykonywanych przez Departament Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA”*.

³ Zwany dalej także: WPR, podmiotem kontrolowanym lub stowarzyszeniem.

II. WPROWADZENIE

Na podstawie decyzji Nr 35/2013 Ministra Spraw Wewnętrznych (sygn. akt: DRiOL-NRGW-0272-33/2013) z dnia 18 grudnia 2013 r., wydanej na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, Wodne Pogotowie Ratunkowe⁴ jest podmiotem uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego, w tym do podejmowania działań ratowniczych, o których mowa w art. 13⁵ ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych i zobowiązany do realizacji zadań⁶, o których mowa w art. 14 ust. 1 tej ustawy.

Siedziba WPR znajduje się w Nowym Targu, przy ul. Polana Szaflarska 1/38. Ponadto podmiot posiada w Nowym Targu dodatkowe pomieszczenia biurowe przy ul. Os. Wincentego Witosa 19/4 oraz pomieszczenia magazynowe przy ul. Sikorskiego 51 i bazy ratownicze w miejscowościach Mizerna (baza ratownicza R2) i Niedzica-Zamek (baza ratownicza R1).

Organem uprawnionym do kierowania stowarzyszeniem, w tym do jego reprezentacji jest Zarząd Główny.⁷ Ustalono, że w kontrolowanym okresie w skład Zarządu Głównego wchodziły 3 osoby: Pan Marek Jasiński pełniący funkcję Prezesa oraz pełniący funkcję Wiceprezesów - Pani Sylwia Szymańska i Pan Krzysztof Wielgus.⁸

Statut WPR przewiduje możliwość tworzenia przez stowarzyszenie terenowych jednostek organizacyjnych – oddziałów. Oddziały – zgodnie ze statutem - posiadają osobowość prawną⁹.

W okresie podlegającym kontroli, stowarzyszenie posiadało następujące terenowe jednostki organizacyjne:¹⁰

- 1) Zagłębiowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, z siedzibą w Sosnowcu Pl. Tadeusza Kościuszki 5;
- 2) Międzyszkolny Specjalistyczny Klub Sportowy „Zagłębie”, z siedzibą w Sosnowcu Pl. Tadeusza Kościuszki 5;
- 3) Garwolińskie Wodne Pogotowie Ratunkowe, z siedzibą w Sulbinach ul. Spacerowa 1;
- 4) Mazowieckie Wodne Pogotowie Ratunkowe, z siedzibą w Złotokłosie ul. Wesola 7;
- 5) Zachodniopomorskie Wodne Pogotowie Ratunkowe, z siedzibą w Kołobrzegu ul. Mazowiecka 24f/6;
- 6) Podkarpackie Wodne Pogotowie Ratunkowe, z siedzibą w Cyganach nr 68;

⁴ Do 30 lipca 2015 r. podmiot nosił nazwę z „Stowarzyszenie Rozwoju Sportu i Kultury Fizycznej”.

⁵ Polegających na: przyjęciu zgłoszenia o wypadku lub zagrożeniu, dotarciu na miejsce wypadku z odpowiednim sprzętem ratunkowym, udzielaniu kwalifikowanej pierwszej pomocy, zabezpieczeniu miejsca wypadku lub zagrożenia, ewakuacji osób z miejsca stanowiącego zagrożenie dla życia lub zdrowia, transporcie osób które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym do miejsca, gdzie jest możliwe podjęcie medycznych czynności ratunkowych przez jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, po uprzednim uzgodnieniu miejsca przekazania z dysponentem jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz poszukiwaniu osób zaginionych na obszarze wodnym.

⁶ Dotyczących organizowania, kierowania, koordynowania i prowadzenia bezpośrednich działań ratowniczych w ramach ratownictwa wodnego, prowadzenia działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych, prowadzenia dokumentacji działań ratowniczych (w tym rejestru działań ratowniczych), ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych oraz przekazywania informacji o zidentyfikowanych zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych właściwej radzie gminy.

⁷ § 29 i § 40 pkt 1 statutu WPR.

⁸ Wypis z Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000418686, wydruk z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego, stan na dzień 10 lipca 2017 r.

⁹ § 47 statutu WPR.

¹⁰ Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego, dostęp na dzień 18 lipca 2017 r.

- 7) Lubuskie Wodne Pogotowie Ratunkowe, z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim ul. F. Chopina 8/5;
- 8) Małopolskie Wodne Pogotowie Ratunkowe, z siedzibą w Jawiszowicach ul. Adama Mickiewicza 36;
- 9) Warmińsko-Mazurskie Wodne Pogotowie Ratunkowe, z siedzibą w Elblągu ul. 12 lutego 8a.

Organ kontrolujący, przystępując do kontroli posiadał informację, że w stosunku do WPR - Starosta Nowotarski prowadzi, na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach¹¹ postępowanie nadzorcze, dotyczące prawidłowości działalności władz stowarzyszenia w zakresie powołania terenowej jednostki organizacyjnej pod nazwą Zagłębiowskie WOPR z siedzibą w Sosnowcu, Plac Tadeusza Kościuszki 5.

Wskazać należy, że Zagłębiowskie WOPR z siedzibą w Sosnowcu, Plac Tadeusza Kościuszki 5 to samodzielne stowarzyszenie, które w 2016 r. ubiegało się o udzielenia zgody na wykonywanie ratownictwa wodnego. Postępowanie w tej sprawie zakończyło wydanie przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji decyzji Nr 16/2016 z 1 grudnia 2016 r. odmawiającej wyrażenia zgody na wykonywanie ratownictwa wodnego przez Zagłębiowskie WOPR. Nie uzyskawszy zgody na wykonywanie ratownictwa wodnego Zagłębiowskie WOPR weszło w struktury organizacyjne Wodnego Pogotowia Ratunkowego na podstawie uchwały Zarządu Stowarzyszenia Nr 5/2016 z dnia 8 listopada 2016 r. w sprawie powołania terenowych jednostek organizacyjnych – Oddziałów Wodnego Pogotowia Ratunkowego jako terenowa jednostka organizacyjna i na mocy decyzji – zgody na wykonywanie ratownictwa wodnego udzielonej WPR, wykonywało ratownictwo wodne.¹²

Opisane powyżej działania podejmowane przez Wodne Pogotowie Ratunkowe, jak i Zagłębiowskie WOPR były niezgodne z prawem i miały na celu obejście przepisów ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych w zakresie obowiązku uzyskania zgody na wykonywanie ratownictwa wodnego. W konsekwencji działań władz WPR, ratownictwem wodnym zajmował się podmiot, który nie dawał gwarancji prawidłowego wykonywania ratownictwa wodnego, o czym rozstrzygnął Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, odmawiając Zagłębiowskiemu WOPR udzielenia zgody na wykonywanie ratownictwa wodnego.

Organ nadzoru nad stowarzyszeniem stwierdził niezgodność z prawem uchwały podjętej przez władze WPR dotyczącej powołania Zagłębiowskiego WOPR jako terenowej jednostki organizacyjnej, uznając ją za naruszającą art. 10 ust. 3 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, zgodnie z którym Zagłębiowskie WOPR jako samodzielne stowarzyszenie – oddzielna osoba prawna, w innym stowarzyszeniu może posiadać jedynie status członka wspierającego, a nie terenowej jednostki organizacyjnej. Władze WPR, na skutek wezwania do zaprzestania naruszania prawa, podjęły uchwałę, na mocy której uchwała Zarządu Stowarzyszenia Nr 5/2016 z dnia 8 listopada 2016 r. w sprawie powołania terenowych jednostek organizacyjnych – Oddziałów Wodnego Pogotowia Ratunkowego została uchylona (w dniu 23 października 2017 r. sąd rejestrowy dokonał stosownych zmian w KRS Wodnego Pogotowia Ratunkowego).

¹¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 210.

¹² W przypadku stowarzyszeń, których statut przewiduje możliwość tworzenia terenowych jednostek organizacyjnych decyzja – zgoda na wykonywanie ratownictwa wodnego, rozciąga się na wszystkie jednostki organizacyjne stowarzyszenia, bowiem jednostki te nie posiadają legitymacji procesowej do występowania w sprawach statutowych (wniosek w sprawie wyrażenia zgody na wykonywanie ratownictwa wodnego dotyczący realizacji zadań statutowych stowarzyszenia).

III. USTALENIA I OCENY CZĄSTKOWE

1. Organizowanie, kierowanie, koordynowanie i prowadzenie bezpośrednich działań ratowniczych w ramach ratownictwa wodnego.

Na podstawie dokonanych ustaleń należy negatywnie ocenić działalności Wodnego Pogotowia Ratunkowego w zakresie organizowania, kierowania, koordynowania i prowadzenia bezpośrednich działań ratowniczych. Powyższa ocena wynika z analizy przedstawionej dokumentacji źródłowej oraz złożonych wyjaśnień w tym zakresie.

1.1. Obszar wykonywania ratownictwa wodnego.

W toku kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą działania z zakresu ratownictwa wodnego WPR wykonywało na terenie Jeziora Czorsztyńskiego (powiat nowotarski, województwo małopolskie).

Według wyjaśnień Prezesa podmiotu kontrolowanego, spośród terenowych jednostek organizacyjnych stowarzyszenia, zadania ratownictwa wodnego realizowało jedynie Zagłębiowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, z siedzibą w Sosnowcu, które działało na obszarze powiatów: będzińskiego, chrzanowskiego, olkuskiego, oświęcimskiego, zawierciańskiego oraz miast na prawach powiatu: Sosnowiec, Dąbrowa Górnicza, Jaworzno.¹³ Ocena działalności WPR w zakresie dopuszczenia do wykonywania ratownictwa wodnego przez Zagłębiowskie WOPR zamieszczona jest w pkt II niniejszego protokołu.

Ponadto, podmiot kontrolowany organizował, kierował i koordynował działania ratownicze na następujących wyznaczonych obszarach wodnych:

- 1) kryta pływalnia w miejscowości Chelmiec – na podstawie umowy nr 34/2016 z dnia 22 marca 2016 r. i umowy nr 110/2016 z dnia 30 grudnia 2016 r. zawartych z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Gminy Chelmiec;
- 2) pływalnia na terenie Hotelu SPA Dr Irena Eris w Krynicy Zdrój – na podstawie umowy nr 1/12/15 z dnia 31 grudnia 2015 r. i umowy nr 01/12/2016 z dnia 31 grudnia 2016 r.;
- 3) pływalnia na terenie Hotelu SPA Dr Irena Eris Wzgórza Dylewskie Sp. z o. o. w Wysokiej Wsi – na podstawie umowy nr 1/2017 z dnia 1 stycznia 2017 r.;
- 4) pływalnia miejska w Nowym Targu – na podstawie umowy nr MCSiR.221.80.2016 z dnia 2 lipca 2016 r. i umowy nr MCSiR.262.5.2016 z dnia 14 stycznia 2017 r. zawartych z Gminą Miasto Nowy Targ – Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji w Nowym Targu;
- 5) miejsce wykorzystywane do kąpieli nad Zlewem Zakrzówek w Krakowie – na podstawie umowy o świadczenie usług z dnia 29 czerwca 2016 r.;
- 6) kąpielisko w Przylasku Rusieckim – na podstawie umowy zlecenia z dnia 6 czerwca 2016 r. i umowy zlecenia z dnia 4 lipca 2017 r. zawartych z Okręgiem Polskiego Związku Wędkarskiego w Krakowie;
- 7) pływalnia w Hotelu Masuria w Worlinach – na podstawie umowy nr 1/03/2015 z dnia 18 marca 2015 r. zawartej z Central Found of Immovables Sp. z o. o. w Łodzi;
- 8) pływalnia Studio Sante Uzdrowisko – na podstawie umowy zawartej w dniu 6 listopada 2016 r. z Sante A. Kowalski Spółka Jawna w Warszawie;
- 9) pływalnia w Ośrodku Szkoleniowym Falenty – na podstawie umowy z dnia 1 sierpnia 2015 r. zawartej z CFI Sp. z o. o. w Łodzi ;

¹³ Wyjaśnienia Prezesa WPR zawarte w piśmie z dnia 5 września 2017 r.

- 10) pływalnia odkryta w Jaśle - na podstawie umowy nr 52/2016 zawartej w dniu 8 czerwca 2016 r. i umowy nr 49/2017 z dnia 9 czerwca 2017 r. zawartych z Miastem Jasło - Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Jaśle;
- 11) pływalnia w Limanowej – na podstawie umowy z dnia 29 czerwca 2016 r. zawartej z Miejskim Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. Z o. o. w Limanowej;
- 12) baseny otwarte OKR Gubałówka – na podstawie umowy zawartej w dniu 29 czerwca 2016 r. z Centrum Kultury i Sportu w Skawinie;
- 13) pływalnia S.U. Budowlani w Szczawnicy – na podstawie umowy z dnia 26 stycznia 2017 r. zawartej z Sanatorium Uzdrawiskowym „Budowlani” Szczawnica;
- 14) pływalnia Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Sosnowcu – na podstawie umowy nr 20/20106 z dnia 27 grudnia 2016 r. zawartej z Gminą Sosnowiec;
- 15) akwen odkryty ośrodka wypoczynkowego „Balaton” w Wodzisławiu Śląskim – na podstawie umowy z dnia 22 czerwca 2017 r. zawartej z Miastem Wodzisław Śląski – Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji „Centrum”;
- 16) pływalnia Gminnego Ośrodka Turystyki, Sportu i Rekreacji „Nautica” w Gorzycach – na podstawie umowy nr GOTSiR.341.01.16 z dnia 2 stycznia 2017 r. zawartej z Gminą Gorzyce.

Natomiast w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych na podstawie dokumentacji ustalono, że według stanu na dzień 19 lipca 2017 r. WPR na podstawie umów z zarządzającymi wyznaczonymi obszarami wodnymi wykonywało ratownictwo wodne na dziewięciu wyznaczonych obszarach wodnych (poz. 1 – 4, 6, 10, 13, 15-16 ww. zestawienia) oraz Jeziorze Czorsztyńskim.

1.2. Zapewnienie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, poprzez utrzymywanie stałych dyżurów ratowników wodnych.

Z pisemnych wyjaśnień Prezesa podmiotu kontrolowanego wynika, że WPR¹⁴, w okresie podlegającym kontroli zapewniano stan gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego poprzez stałe dyżury ratowników wodnych. W sezonie letnim, tj. od czerwca do września w stałej gotowości na zmianie dyżurnej trwającej po 12 godzin pozostawało dwoje- troje ratowników. Dyżury pełnione były na bazie ratowniczej R2 Mizerna; dyżurujący ratownicy gotowi byli do natychmiastowego działania. Natomiast poza sezonem letnim, tj. od października do maja, dyżury pełnione były na zasadzie dyżurów telefonicznych – całą dobę dwóch ratowników pozostawało na dyżurze domowym w pełnej dyspozycyjności do wyjazdu. Miejsce wyjazdowe stanowiła baza przy ul. Sikorskiego 51 w Nowym Targu, a maksymalny czas dotarcia na miejsce zdarzenia wynosił 3 godziny.

Na tej samej zasadzie prowadzone były dyżury w Sosnowcu, gdzie w stałej gotowości na dyżurach pod telefonem pozostawało troje- czworo ratowników. Miejsce wyjazdowe zespołu ratowniczego stanowił Plac Kościuszki 5 w Sosnowcu.

Przyjęty przez WPR sposób organizacji stałych dyżurów nie zapewnia stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, bowiem nie gwarantuje niezwłocznego podjęcia działań ratowniczych wobec osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym (niezwłocznym nie jest przystąpienie do udzielania pomocy przez ratowników wodnych w ciągu 3 godzin od momentu zgłoszenia wypadku na obszarze wodnym), co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

¹⁴ Załącznik do pisma z dnia 4 sierpnia 2017 r. oraz pismo z dnia 5 września 2017 roku.

Stowarzyszenie, zespołowi kontrolnemu przedstawiło grafiki stałych dyżurów ratowniczych z okresu objętego kontrolą. Dokumenty te mają postać wypełnionych komputerowo wydruków. Harmonogramy dyżurów za okres od lipca do grudnia 2016 r., zawierają dane osobowe ratowników wodnych, mających pełnić dyżur danego dnia; natomiast grafiki z okresu od stycznia do lipca 2017 r. wskazują jedynie na miejsce pełnienia tych dyżurów – Nowy Targ lub Sosnowiec, w cyklu cotygodniowym. Przy czym stowarzyszenie nie przedstawiło żadnych dokumentów, które by świadczyły o tym, że dyżury te faktycznie się odbyły. Według pisemnych wyjaśnień Prezesa WPR¹⁵, stowarzyszenie nie dokumentuje obecności ratowników na dyżurach.

W związku z powyższym, zespół kontrolujący nie miał możliwości ustalenia, czy stały dyżur był rzeczywiście realizowany i czy był realizowany w sposób ciągły (nieprzerwany). Z uwagi na brak dokumentacji dotyczącej organizacji dyżurów stałych oraz potwierdzającej faktyczne utrzymywanie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, podmiot kontrolowany nie udowodnił, iż należycie wypełniał warunek określony w art.12 ust. 2 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

Ustalono, że podmiot kontrolowany posiada telefon kontaktowy 792211127. Numer ten został ujawniony w rejestrze jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne¹⁶, który jest dostępny na stronie internetowej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Ponadto, jak wynika z pisemnych wyjaśnień Prezesa WPR ww. numer telefonu został podany jako numer kontaktowy dedykowany dla obszaru działania stowarzyszenia w systemie alarmowym nad wodą 601 100 100. Zespół kontrolny ustalił, że podany numer, to numer telefonu Prezesa stowarzyszenia i jest używany przez niego do celów prywatnych i prowadzonej działalności gospodarczej.¹⁷ W związku z tym ograniczenie dostępności do tego numeru może negatywnie wpłynąć na skuteczność zgłoszeń, a tym samym na zapewnienie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego. Ponadto do alarmowania ratowników dyżurujących w Sosnowcu dedykowany był numer telefonu 510211331. Stowarzyszenie nie wyjaśniło, w jaki sposób numer ten został upubliczniony oraz w jaki sposób zapewniono łączność ze służbami ustawowo powołanymi do niesienia pomocy w stanach nagłego zagrożenia z obszaru objętego działaniem WPR i Zagłębiowskiego WOPR.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że sposób organizacji stałych dyżurów nie kolidował z realizacją zadań na wyznaczonych obszarach wodnych, na których podmiot wykonywał ratownictwo wodne. Dyżury prowadzone były przez innych ratowników niż ratownicy przydzieleni do wykonywania obowiązków na wyznaczonych obszarach wodnych. Do pełnienia stałych dyżurów w Nowym Targu dedykowanych było 5 ratowników wodnych, a w Sosnowcu – 8.¹⁸

W dniu 20 lipca 2017 r. – w trakcie kontroli w siedzibie podmiotu kontrolowanego - zespół kontrolny zwizytował bazy ratownicze: R2 - Mizerna i R1 – Niedzica – Zamek. W bazie ratowniczej R2 – Mizerna stwierdzono obecność na dyżurze jednego ratownika wodnego. Według jego wyjaśnień, w tym dniu pełni on dyżur wraz z innym ratownikiem, który akurat nie jest obecny w bazie ratowniczej, ponieważ załatwia

¹⁵ Pismo z dnia 5 września 2017 r.

¹⁶<https://bip.malopolska.pl/muw,a,1343638,rejestr-jednostek-wspolpracujacych-z-systemem-panstwowe-ratownictwo-medyczne.html>.

¹⁷ Na stronach internetowych firmy Akcja Serca Marek Jasiński, ww. numer telefonu podany jest jako numer kontaktowy www.akcjaserca.pl dostępność na dzień 15 września 2017 r.

¹⁸ Wykaz ratowników wodnych dedykowanych do pełnienia stałych dyżurów.

swoje sprawy prywatne związane z uzyskaniem uprawnień pracownika ochrony fizycznej w Komendzie Policji w Nowym Targu.¹⁹

Dodatkowo, na podstawie przedstawionych dokumentów i złożonych wyjaśnień zespół kontrolny ustalił, że wśród osób dedykowanych do pełnienia stałych dyżurów w kontrolowanym okresie była Pani ██████████ ██████████, będąca również pracownikiem stowarzyszenia, oraz Pan Marek Jasiński – Prezes stowarzyszenia i równocześnie właściciel firmy Akcja Serca, która zajmuje się m.in. organizacją różnego rodzaju szkoleń oraz świadczącą usługi ochrony fizycznej osób i mienia. Ponadto w dniu 20 lipca 2017 r. ██████████ ██████████ będący w tym dniu ratownikiem dyżurnym był jednocześnie osobą wyznaczoną przez kierownika podmiotu kontrolowanego do uczestniczenia w czynnościach kontrolnych, m.in. brał udział w oględzinach baz ratowniczych.

Pełnienie dyżuru przez ratownika wodnego w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, przy równoczesnym wykonywaniu przez niego innych czynności (w tym np. wynikających ze stosunku zatrudnienia lub związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą) nie jest pełnieniem stałego dyżuru w rozumieniu ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych. Powyższe należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego, wskutek czego podmiot kontrolowany nie gwarantował niezwłocznego udzielania pomocy osobom, które uległy wypadkowi na obszarze wodnym.

1.3. Stała kontrola wyznaczonych obszarów wodnych.

Wodne Pogotowie Ratunkowe zobowiązane było do zapewniania stałej kontroli przez ratowników wodnych wskazanych w pkt 1.1. protokołu.

Jak wynika z postanowień umów zawartych przez WPR z zarządzającymi wyznaczonymi obszarami wodnymi wskazanymi w pkt 1.1. protokołu, podmiot kontrolowany zobowiązany był do prowadzenia dokumentacji potwierdzającej realizację stałej kontroli wyznaczonych obszarów wodnych oraz dokumentację działań ratowniczych na tych obiektach. Wyjątek stanowiła jedna umowa, która nie zawierała tego rodzaju postanowień.²⁰ Nie mniej jednak obowiązek prowadzenia dokumentacji działań ratowniczych wynika z art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Z uwagi na nieprzedstawienie przez WPR dokumentacji z wszystkich wyznaczonych obszarów wodnych, na których w kontrolowanym okresie stowarzyszenie organizowało, kierowało i koordynowało działania ratownicze²¹ zespół kontrolny nie jest w stanie ustalić, czy podmiot kontrolowany dokumentował realizację stałej kontroli wyznaczonych obszarów wodnych oraz podejmowanych działań ratowniczych na tych obiektach.

W związku z powyższym podmiot kontrolowany nie udowodnił, iż należycie wypełniał warunek określony w art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

¹⁹ Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 20 lipca 2017 r. od Pana ██████████ ██████████.

²⁰ Umowa o świadczenie usług z dnia 29 czerwca 2016, dotycząca miejsca wykorzystywanego do kąpielii nad Zlewem Zakrzówek w Krakowie.

²¹ WPR nie przedstawiło dokumentów z następujących wyznaczonych obszarów wodnych: kąpielisko w Przylasku Rusieckim, pływalnia na terenie Hotelu Masuria Worliny, pływalnia Studlo Sante Uzdrowisko Miejskie Warszawa, pływalnia w Limanowej.

Ponadto, na podstawie przedstawionych przez podmiot kontrolowany dokumentów zespół kontrolny nie jest w stanie stwierdzić, czy na wszystkich wyznaczonych obszarach wodnych podmiot kontrolowany zapewniał obsadę ratowniczą, zgodną z postanowieniami umów i z przepisami²² określającymi minimalne wymagania dotyczące liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego.

Jednocześnie stwierdzono, że w jednej umowie²³, zarządzający pływalnią Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Sosnowcu, przy ul. Piłsudskiego 114 nieprawidłowo określił liczbę ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę tego obszaru. W warunkach umowy zawarto zapis, iż stowarzyszenie zobowiązało się do zapewnienia obsady stanowiska ratowniczego (niecka basenowa o długości 25 m) na zmianie, co jest niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego, zgodnie z którym kontrolę powinno sprawować minimum dwóch ratowników wodnych na zmianie.

1.4. Kadra ratowników wodnych podmiotu kontrolowanego.

Wodne Pogotowie Ratunkowe przedłożyło wykaz ratowników wodnych, którymi dysponowało w celu realizacji umów z zarządzającymi wyznaczonymi obszarami wodnymi oraz wykaz ratowników wodnych dedykowanych do pełnienia stałych dyżurów. Na podstawie ww. dokumentów ustalono, że w kontrolowanym okresie stowarzyszenie dysponowało kadrą ratowników wodnych w liczbie 121 osób, z czego 13 osób dedykowanych było do pełnienia stałych dyżurów w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego.

Podmiot kontrolowany wraz z ww. wykazami ratowników wodnych przekazał kopie dokumentów poświadczających spełnianie przez te osoby warunków określonych dla ratowników wodnych w art. 2 pkt 5²⁴ ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Z przedłożonej zespołowi kontrolnemu dokumentacji wynika, że nie wszystkie osoby, za pośrednictwem których wykonywane były zadania z zakresu ratownictwa wodnego, spełniały wymagania określone w tym przepisie.

Ustalono, że do podejmowania działań z zakresu ratownictwa wodnego zostały dopuszczone osoby, które nie spełniały wymagań określonych w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym - 2 osoby nie posiadały ważnego zaświadczenia o ukończeniu kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Ponadto do działań ratowniczych dopuszczane były osoby, które nie spełniały warunku posiadania dodatkowych kwalifikacji przydatnych w ratownictwie wodnym lub posiadały kwalifikacje, których nie

²² Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego - Dz. U. poz. 108.

²³ Umowa nr 20/2016 z dnia 27 grudnia 2016 r., zawarta z Gminą Sosnowiec.

²⁴ Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych przez ratownika wodnego rozumie się osobę posiadającą wiedzę i umiejętności z zakresu ratownictwa i technik pływackich oraz inne kwalifikacje przydatne w ratownictwie wodnym i spełniającą wymagania określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1868, z późn. zm.), zatrudnioną lub pełniącą służbę w podmiocie uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego lub będącą członkiem tego podmiotu.

można uznać za kwalifikacje przydatne w ratownictwie wodnym (m.in. operator AED, instruktora pierwszej pomocy²⁵).

Powierzone osobom nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji czynności z zakresu ratownictwa wodnego należy uznać za **nieprawidłowość** w funkcjonowaniu jednostki kontrolowanej, za którą odpowiedzialność ponosi kierownictwo podmiotu kontrolowanego. W konsekwencji, oznacza to, że stowarzyszenie nie zapewniało odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych.

Ponadto w odniesieniu do 12 osób, które WPR zatrudniało w charakterze ratowników wodnych i dedykowało do pracy na wyznaczonych obszarach wodnych nie udokumentowało, iż osoby te posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu ratownictwa wodnego i technik pływackich.²⁶

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że WPR prowadziło dokumentację dotyczącą uprawnień kadry ratowników wodnych. Stwierdzono, że dokumentacja ta prowadzona była nierzetelnie. Podmiot kontrolowany uznawał spełnianie warunków określonych w art. 2 ust. 5 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych na podstawie dokumentów, które były niezgodne z formalnymi wzorami określonymi w przepisach prawa, stanowiącymi potwierdzenie spełniania tych warunków (m.in. posiadanie uprawnień w zakresie uprawiania turystyki wodnej uznawano na podstawie zaświadczeń o zdaniu egzaminu na żeglarsza jachtowego czy sternika motorowodnego, gdy tymczasem zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej²⁷ dokumentami kwalifikacyjnymi potwierdzającymi posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej są patenty i licencje, których wzory określone są w załącznikach do przedmiotowego rozporządzenia. Ponadto od dnia 1 stycznia 2012 r. nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu ratownictwa wodnego oraz technik pływackich jest możliwe jedynie poprzez odbycie szkolenia ratowników wodnych, a dokumentem potwierdzającym jego odbycie jest zaświadczenie, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym.²⁸

Nieprzewodzenie rzetelnej dokumentacji dotyczącej uprawnień kadry ratowników wodnych należy uznać za **uchybiecie**. Brak kontroli nad aktualnością i kompletnością dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań ustawowych przez ratowników wodnych skutkowało powierzeniem zadań ratownika wodnego osobie nieuprawnionej.

²⁵ Odbycie szkolenia operatora AED czy instruktora pierwszej pomocy nie skutkuje nabyciem dodatkowych kwalifikacji, a jest jedynie uzupełnieniem wiedzy z zakresu udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy. Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych każdy ratownik wodny zobowiązany jest do posiadania aktualnego zaświadczenia o ukończeniu kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy. Ramowy program kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz. U. Nr 60, poz. 408) obejmuje zagadnienia prowadzenia defibrylacji poszkodowanego metodą półautomatyczną i automatyczną.

²⁶ Ponadto w stosunku do 8 osób, na okoliczność spełniania przez te osoby warunku posiadania wiedzy i umiejętności z zakresu ratownictwa wodnego i technik pływackich podmiot kontrolowany przedstawił zaświadczenia o ukończeniu szkolenia ratowników wodnych wydane przez Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe z siedzibą w Warszawie ul. Pyłtasińskiego 17 w okresie, kiedy podmiot ten nie posiadał organów zdolnych do działania w jego imieniu, a tym samym do organizacji i prowadzenia szkoleń z zakresu ratownictwa wodnego.

²⁷ Dz. U. poz. 460.

²⁸ Dz. U. poz. 747.

1.5. Specjalistyczny sprzęt wykorzystywany do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa.

Na podstawie przekazanych przez podmiot kontrolowany dokumentów: zestawień posiadanego sprzętu specjalistycznego, środków transportu i łączności, faktur VAT, pisemnych wyjaśnień Prezesa podmiotu kontrolowanego, umowy o współpracy nr 01/04/2012 z firmą Pracownia Protetyczna Marek Jasiński Akcja Serca oraz dokonanych w dniu 20 lipca 2017 r. oględzin sprzętu ratowniczego, potwierdzonych stosownym protokołem ustalono, że WPR posiada specjalistyczny sprzęt niezbędny do wykonywania ratownictwa wodnego.

Stwierdzono, że stowarzyszenie dysponowało każdym rodzajem sprzętu specjalistycznego niezbędnym do wykonywania ratownictwa wodnego oraz środkami transportu i łączności wymienionymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne²⁹.

W trakcie kontroli ustalono, że liczba sprzętu, którym dysponuje kontrolowany podmiot, była adekwatna do obszaru, na którym wykonywał ratownictwo wodne. Z przekazanych wyjaśnień oraz dokonanych oględzin sprzętu ratowniczego wynika, że WPR swobodnie dysponowało sprzętem ratunkowym, pomocniczym, środkami transportu oraz łączności, które były niezbędne do wykonywania ratownictwa wodnego.

Podmiot kontrolowany posiadał sprzęt ratowniczy, którego był właścicielem lub użytkownikiem.

Na podstawie oględzin sprzętu przeznaczonego do działań ratowniczych stwierdzono, że środki transportu oraz łączności, sprzęt ratunkowy, pomocniczy, niezbędny do wykonywania ratownictwa wodnego, znajdujący się w dyspozycji WPR, były sprawne i utrzymywane w dobrym stanie technicznym (silnik jednej łodzi motorowych znajdował się w naprawie). Sprzęt był magazynowany w bazach ratowniczych i zgodnie z ustaleniami pozostawał w ciągłej gotowości do podjęcia natychmiastowych działań ratowniczych.

1.6. Podejmowanie działań ratowniczych o których mowa w art. 13 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Z uwagi na brak dokumentacji przebiegu stałego dyżuru ratowniczego zespół kontrolny nie był w stanie ustalić, czy w okresie objętym kontrolą WPR przyjmowało zgłoszenia alarmowego o wypadku lub zagrożeniu na obszarach wodnych za pośrednictwem numeru alarmowego.

Na podstawie wyciągu z rejestru działań ratowniczych ustalono, że w okresie objętym kontrolą WPR w trakcie pełnienia dyżuru stałego, podjęło raz działania polegające na dotarciu do miejsca wypadku z odpowiednim sprzętem ratunkowym³⁰ i udzieleniu kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Ratownicy wodni WPR prowadzili działania ratownicze w ramach stałej kontroli wyznaczonych obszarów wodnych. W dokumentacji działań ratowniczych odnotowano następujące rodzaje zdarzeń polegających na udzieleniu kwalifikowanej pierwszej pomocy³¹: tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran (odkażenia i założenia opatrunku na skaleczenia i stłuczenia), ewakuację z miejsca zdarzenia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, wspomaganie psychiczne³².

²⁹ Dz. U. poz. 261.

³⁰ Stosownie do dyspozycji wynikającej z art. 13 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

³¹ Stosownie do dyspozycji wynikającej z art. 13 pkt 3 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

³² Art. 14. ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym stanowi: zakres czynności wykonywanych przez ratownika w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy obejmuje:

Według przedstawionych dokumentów podmiot kontrolowany nie transportował osób, które uległy wypadkowi do miejsca, gdzie jest możliwe podjęcie medycznych czynności ratunkowych przez jednostki PRM³³, natomiast odnotowano przekazanie poszkodowanych jednostkom PRM, w związku z wezwaniem na miejsce zdarzenia.

2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

W myśl art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzą działalność profilaktyczną i edukacyjną dotyczącą bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Według podmiotu kontrolowanego³⁴ w okresie podlegającym sprawdzeniu, kontynuowana była akcja profilaktyczna „Woda bez promili”. Z pogadankami na temat bezpiecznego wypoczynku nad wodą i pokazami pierwszej pomocy – według oświadczenia Prezesa WPR - stowarzyszenie starało się dotrzeć do jak największej liczby odbiorców. Bazy ratownicze WPR w trakcie sezonu były ogólnodostępne dla zainteresowanych, którym ratownicy prezentowali sprzęt i opowiadali o swojej pracy ratownika oraz o zasadach bezpiecznego wypoczynku nad wodą, czy pierwszej pomocy. Ponadto na terenie gminy Tarnobrzeg wraz z Policją i Państwową Strażą Pożarną realizowany był projekt „Jestem świadomy – jestem bezpieczny”. Na spotkaniach organizowanych w ramach tego projektu przedstawiane były zasady bezpiecznego wypoczynku nad wodą, podstawy pierwszej pomocy oraz dobre praktyki wodniaków.

Na potwierdzenie kontynuacji akcji profilaktycznej „Woda bez promili” oraz pogadarek na temat bezpiecznego wypoczynku nad wodą i pokazami pierwszej pomocy, jak również spotkań w bazie ratowniczej podmiot kontrolowany nie przedstawił żadnej dokumentacji. W związku z powyższym zespół kontrolny nie jest w stanie stwierdzić, czy opisana działalność miała faktycznie miejsce.

Z kolei przedstawiona dokumentacja dotycząca realizacji projektu „Jestem świadomy – jestem bezpieczny” nie pozwala na ustalenie, czy działalność ta miała miejsce w kontrolowanym okresie.

Ponadto przedstawione zespołowi kontrolnemu materiały dokumentujące współpracę z IPA³⁵ Nowy Targ i Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy w istocie nie dotyczą działalności podmiotu kontrolowanego, a firmy Akcja Serca, której właścicielem jest Prezes WPR.

Podmiot kontrolowany nie wyjaśnił, czy w ramach prowadzenia działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, współpracował z zarządzającym obszarem wodnym

1) resuscytację krążeniowo-oddechową, bezprzyrządową i przyrządową, z podaniem tlenu oraz zastosowaniem według wskazań defibrylatora zautomatyzowanego;

2) tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran;

3) unieruchamianie złamań i podejrzeń złamań kości oraz zwichnięć;

4) ochronę przed wychłodzeniem lub przegrzaniem;

5) prowadzenie wstępnego postępowania przeciwwstrząsowego poprzez właściwe ułożenie osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, ochronę termiczną osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;

6) stosowanie tlenoterapii biernej;

7) ewakuację z miejsca zdarzenia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;

8) wsparcie psychiczne osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;

9) prowadzenie wstępnej segregacji medycznej w rozumieniu art. 43 ust. 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

³³ Stosownie do dyspozycji wynikającej z art. 13 pkt 6 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

³⁴ Pismo z dnia 20 lipca 2017 r.

³⁵ Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji Region Nowy Targ.

(zarządzającymi obszarami wodnymi) oraz z policją przy objęciu nadzorem miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli.

Według oświadczenia Prezesa podmiotu kontrolowanego, w działania edukacyjne i profilaktyczne zaangażowani byli następujący ratownicy wodni ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~, ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~, ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ i ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~. Jak wynika z przedstawionych dokumentów ratownicy ci, za wyjątkiem ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXX~~ dedykowani byli do pełnienia stałych dyżurów w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego.

Z uwagi na brak dokumentacji potwierdzającej pełnienie stałych dyżurów ratowników wodnych oraz prowadzenia działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych zespół kontrolny nie jest w stanie ustalić, czy ww. działalność nie odbywała się kosztem działań polegających na utrzymywaniu stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego.

Ustalenia kontroli oraz brak dokumentacji w tym zakresie pozwalają na stwierdzenie, że podmiot kontrolowany w sposób niewystarczający realizował zadanie z zakresu edukacji i profilaktyki w zakresie bezpieczeństwa na obszarach wodnych. Powyższe uniemożliwiło stwierdzenie, że stowarzyszenie rzetelnie realizowało obowiązek wynikający z art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych oraz, że skontrolowana działalność WPR w tym zakresie odpowiada art. 14 ust. 1 pkt 2.

3. Prowadzenie dokumentacji działań ratowniczych, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, w tym rejestru działań ratowniczych.

W toku czynności kontrolny ustalono, że w okresie objętym kontrolą podmiot kontrolowany prowadził dokumentację działań ratowniczych jedynie w odniesieniu do wyznaczonych obszarów wodnych. Podmiot kontrolowany nie przedstawił dokumentacji działań ratowniczych podejmowanych na stałych dyżurach pełnionych w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego.

Dokumentowanie działań ratowniczych na wyznaczonych obszarach wodnych nie było ujednoczone, stosowne były różne wzory dokumentów. Sposób dokumentowania działań ratowniczych w świetle wyjaśnień Prezesa WPR³⁶, uzależniony był od woli zarządzającego danym wyznaczonym obszarem wodnym, ponieważ niektórzy z zarządzających wymagali, by działania ratownicze dokumentowane były w sposób określony w opinii bezpieczeństwa danego obiektu. Ponadto według wyjaśnień Prezesa WPR, stowarzyszenie także określiło dla swoich potrzeb sposób i zasady dokumentowania działań ratowniczych oraz wykonywania obowiązków ratowników wodnych.

W dokumentacji działań ratowniczych na wyznaczonych obszarach wodnych zawarto procedury związane z otwieraniem i udostępnianiem danego obiektu, udokumentowanie przebiegu dyżuru, podejmowanych działań ratowniczych, procedurę sprawdzenia i zamknięcia obiektu.

Ponieważ podmiot kontrolowany nie przedstawił szczegółowych informacji na temat przyjętych na własne potrzeby sposobu i zasad dokumentowania działań ratowniczych zespół kontrolny nie jest w stanie ocenić, czy przestrzegano w tym zakresie ustalonych zasad.

Według pisemnych wyjaśnień Prezesa WPR, podmiot kontrolowany prowadzi rejestr działań ratowniczych. Prowadzony jest on w formie papierowej. Wpisów do rejestru, na podstawie otrzymanych od ratowników/koordynatora informacji dokonuje Pani: ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~. Dostęp do rejestru posiadają

³⁶ Pismo z dnia 5 września 2017 r.

jedynie osoby upoważnione – Zarząd oraz ww. pracownica biura. Aby zapobiec nieupoważnionemu wypływowi informacji dokument sporządzany jest wyłącznie w wersji papierowej i trzymany w miejscu, do którego dostęp mają jedynie osoby upoważnione.

Na prośbę zespołu kontrolnego o przedstawienie wyciągu z rejestru działań ratowniczych z okresu podlegającego kontroli WPR udostępniło jedynie jeden dokument pt. „Rejestr działań ratowniczych. Karta nr 01/2016”. Dokument ten zawiera wszystkie informacje wymagane do prowadzenia rejestru działań ratowniczych³⁷, określone w art. 14 ust. 3 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych. Dokumentuje on prowadzenie działań ratowniczych w dniu 4 sierpnia 2016 r.

Na podstawie udostępnionej dokumentacji działań ratowniczych z wyznaczonych obszarów wodnych stwierdzono, że w rejestrze działań ratowniczych nie są ujęte wszystkie działania ratownicze podejmowane przez WPR w okresie objętym kontrolą.

Rejestr działań ratowniczych powinien stanowić jeden zbiór, w którym odnotowywane powinny być wszystkie przypadki prowadzenia działań ratowniczych przez podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego. W związku z powyższym należy stwierdzić, że WPR prowadziło rejestr działań ratowniczych w sposób nierzetelny, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego. Nieprowadzenie jednolitego rejestru działań ratowniczych w sposób kompletny i systematyczny utrudnia wywiązanie się stowarzyszenia z obowiązku udzielania informacji z rejestru działań ratowniczych na wniosek podmiotów uprawnionych do ich uzyskania.

Według wyjaśnień Prezesa WPR, stowarzyszenie nie udostępniało nigdy nikomu informacji z rejestru działań ratowniczych.

3. Ujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazywanie informacji o zidentyfikowanych zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych właściwej radzie gminy.

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego zobowiązany jest wykonywać zadania określone w art. 14 ust. 1 pkt 4 i 5 ww. ustawy, tj. ujawniać zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych, a następnie przekazywać informacje o zidentyfikowanych zagrożeniach, właściwej radzie gminy.

Na podstawie analizy przedstawionych przez podmiot kontrolowany wyjaśnień i dokumentów **negatywnie** oceniono działalność WPR w zakresie ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa na obszarach wodnych i przekazywania informacji o zidentyfikowanych zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych właściwej radzie gminy. Zaniechanie działań podmiotu kontrolowanego w ww. zakresie mogło przyczynić się do obniżenia poziomu bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych, znajdujących się na terenie działania stowarzyszenia.

Ujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych przez WPR w kontrolowanym okresie miało miejsce tylko w odniesieniu do wyznaczonych obszarów wodnych, na

³⁷ Zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, rejestr obejmuje następujące dane: 1) imię i nazwisko osoby, której udzielono pomocy w ramach działań ratowniczych, datę i miejsce urodzenia oraz adres zamieszkania; 2) rodzaj doznanego urazu lub zachorowania osoby, o której mowa w pkt 1; 3) rodzaj udzielonej pomocy; 4) miejsce wypadku; 5) imiona i nazwiska ratowników wodnych udzielających pomocy; 6) datę prowadzenia działań ratowniczych; 7) czas i miejsce przekazania osoby, o której mowa w pkt 1, jednostkom systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne lub innym służbom.

których stowarzyszenie działało na podstawie zawartych umów i wiązało się z przekazywaniem tego typu informacji wyłącznie zarządzającym danym wyznaczonym obszarem wodnym.

Jako podmiot zapewniający organizujący, kierujący i koordynujący działania ratownicze na wyznaczonym obszarze wodnym WPR ujawniało zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych, w szczególności w momencie przystępowania do obserwacji wyznaczonego obszaru wodnego i/lub po udostępnieniu obiektu kąpiącym. W przypadku zagrożeń występujących nagle i wynikających z np. awarii jakiegoś urządzenia ratownicy wodni informowali zarządzającego danym obszarem wodnym oraz osoby odpowiedzialne za nadzór techniczny (dyżurującym technikom lub administratorom obiektu). Adnotacje o takich sytuacjach zawarto w dziennikach pracy ratowników.

Działalność powyższa wynikała z podpisanych umów przez WPR na organizowanie, kierowanie i koordynowanie działań ratowniczych na wyznaczonych obszarach wodnych oraz obowiązków ratowników wodnych.

Z kolei na potwierdzenie prowadzenia działalności w zakresie ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych, innych niż wyznaczone obszary wodne podmiot kontrolowany przedłożył dokument pt. „Plan zabezpieczenia Jeziora Czorsztyńskiego” oraz protokół ze spotkania z przedstawicielami lokalnych władz, zarządców Jeziora Czorsztyńskiego oraz przedstawicieli Policji sprawie zabezpieczenia Jeziora Czorsztyńskiego. Dokumenty te pochodzą z 2014 r., a więc z okresu nie objętego kontrolą.

Ponadto, według oświadczenia Prezesa podmiotu kontrolowanego, przedstawiciele WPR uczestniczyli w naradach zorganizowanych przez „samorząd Nowego Targu.” Na potwierdzenie powyższego nie przedstawiono żadnej dokumentacji potwierdzającej powyższe oświadczenie.

Zespołowi kontrolnemu przedstawiono również kopię pisma Prezesa Zagłębiowskiego WOPR kierowanego do Komendanta Powiatowego Policji w Będzinie, zawiadamiającego o możliwości organizacji imprezy wysokiego ryzyka. Stowarzyszenie nie wyjaśniło, czy o powyższym została zawiadomiona również właściwa rada gminy.

Pozostałe dokumenty przedstawione na okoliczność ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych dotyczyły próśb stowarzyszenia o wsparcie realizacji zadań statutowych organizacji.

Podmiot kontrolowany nie współpracował z zarządzającymi obszarami wodnymi przy dokonywaniu analizy zagrożeń w tym identyfikacji miejsc, w których występowało zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się lub uprawiania sportów wodnych lub rekreacji.

IV. OCENA OGÓLNA, WNIOSKI I ZALECENIA

Ocena podmiotu kontrolowanego została dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli przy zastosowaniu kryteriów kontroli wynikających z ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, takich jak: legalność, celowość oraz rzetelność. Na podstawie dokonanych ustaleń należy stwierdzić, że Wodne Pogotowie Ratunkowe nie zapewniało stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego w sposób gwarantujący niezwłoczne udzielanie pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym, powierzało realizację zadań z zakresu ratownictwa wodnego osobom nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji, a także nie realizowało wszystkich obowiązków podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego zgodnie z przepisami ustawy o bezpieczeństwie

osób przebywających na obszarach wodnych, tj. nie prowadziło działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych, nie prowadziło kompletnej dokumentacji działań ratowniczych w tym rejestrze działań ratowniczych, nie udokumentowało, że ujawniało zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa osób na obszarach wodnych, innych niż wyznaczone obszary wodne i w związku z tym nie przekazywała informacji w tym zakresie właściwym organom gminy.

Na podstawie ustaleń znajdujących się w niniejszym protokole z kontroli **negatywnie** oceniono:

- 1) organizację stałych dyżurów, co negatywnie wpływało na zapewnienie przez podmiot stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego;
- 2) powierzanie zadań z zakresu ratownictwa wodnego osobom niespełniających wymagań dla ratownika wodnego określonych w art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych;
- 3) nierzetelne prowadzenie dokumentacji dotyczącej uprawnień ratowników wodnych;
- 4) brak specjalnego numeru alarmowego dedykowanego wyłącznie do odbioru zgłoszeń alarmowych;
- 5) brak pełnego dokumentowania prowadzonych działań ratowniczych;
- 6) nierzetelne prowadzenie wymaganego przepisami prawa rejestru działań ratowniczych;
- 7) działalność podmiotu kontrolowanego w dziedzinie ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych;
- 8) działalność podmiotu kontrolowanego w obszarze prowadzonej działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych i sposób jej dokumentowania.

Na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie, zobowiązuje się Wodne Pogotowie Ratunkowe do zrealizowania następujących zaleceń:

- 1) niezwłoczne zorganizowanie dyżurów ratowników wodnych, w sposób zapewniający stałą gotowość do wykonywania ratownictwa wodnego, gwarantującą niezwłoczne udzielanie pomocy osobom poszkodowanym na obszarach wodnych oraz dokumentowanie działalności w tym zakresie poprzez prowadzenie grafików dyżurów, list obecności, dokumentacji odzwierciedlającej przebieg stałego dyżuru;
- 2) niezwłoczne podjęcie działań mających na celu zapewnienie kadry ratowniczej, spełniającej wszystkie warunki ustalone w przepisach prawa dla ratownika wodnego;
- 3) rzetelnego prowadzenia dokumentacji dotyczącej uprawnień ratowników wodnych;
- 4) niezwłoczne dedykowanie numeru alarmowego i jego upublicznienie;
- 5) pełne dokumentowanie prowadzonych działań ratowniczych, w tym prowadzenie jednolitego rejestru działań ratowniczych obejmującego wszystkie działania ratownicze prowadzone;
- 6) rozszerzanie działalności dotyczącej profilaktyki i edukacji w zakresie bezpieczeństwa na obszarach wodnych oraz rzetelne jej dokumentowanie;
- 7) rozszerzenie działalności w zakresie ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych oraz rzetelne jej dokumentowanie.

V. POUCZENIE

Zgodnie z art. 27 ust. 2–4 ustawy o bezpieczeństwie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą może wnieść do kontrolującego na piśmie umotywowane zastrzeżenia do protokołu kontroli, w tym do sformułowanych wniosków i zaleceń, lub podpisuje protokół kontroli.

Zgłoszone zastrzeżenia kontrolujący może uznać za zasadne, zmieniając lub uzupełniając protokół kontroli, albo uznać je za niezasadne i przekazać stanowisko podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą. Zastrzeżenia wniesione po terminie, przez osobę nieuprawnioną lub bez zachowania formy pisemnej pozostawia się bez rozpatrzenia.

W przypadku uznania zasadności zastrzeżeń zmieniony lub uzupełniony protokół kontroli zostaje przekazany ponownie do podpisania podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą.

W myśl art. 28 ust. 1 i 2 ww. ustawy podmiotowi objętemu kontrolą przysługuje prawo odmowy podpisania protokołu kontroli i złożenia kontrolującemu, w terminie 5 dni od dnia jego otrzymania pisemnego wyjaśnienia przyczyn odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie wstrzymuje realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą, w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli lub stanowiska kontrolującego, o którym mowa w art. 27 ust. 3 ww. ustawy, lub poprawionego protokołu kontroli zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych o wykonaniu wniosków i zaleceń pokontrolnych zawartych w protokole kontroli lub o przyczynach ich niewykonania.

Zgodnie z art. 12 ust. 5 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie, minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć zgodę na wykonywanie ratownictwa wodnego, jeżeli podmiot, któremu taka zgoda została udzielona, nie usunął w wymaganym terminie nieprawidłowości mających istotny wpływ na wykonywanie ratownictwa wodnego stwierdzonych protokołem kontroli.

* * *

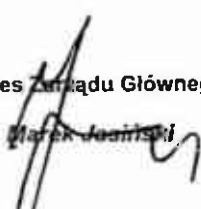
Z kontroli sporządzono protokół w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach:

Egz. Nr 1 –Wodne Pogotowie Ratunkowe

Egz. Nr 2 – aa.

.....
członek zespołu – Joanna
Daugielewicz

.....
członek zespołu – Anna Lis

Prezes Zarządu Głównego,

.....
pieczęć i podpis kierownika
podmiotu kontrolowanego

Naczelnik
Wydziału Nadzoru nad Ratownictwem Górskim i Wodnym
Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego
MSWiA

DYREKTOR
Wydziału Nadzoru nad Ratownictwem Górskim i Wodnym
Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego
MSWiA
Danusia Świderek

 Piotr PANTAK